Suhdanne-ennuste

Tammikuu 2016

Talous pienellä liekillä

www.taloudessa.fi

twitter: @OP_Ekonomistit

OPn suhdanne-ennuste
Tammikuu 2016

Kysyntä ja tarjonta, määrän muutos, %	Arvo, mrd. € 2014	2014	2015e	2016e	2017e
Bruttokansantuote	205,2	-0,4	0,1	0,8	1,6
Tuonti	79,4	0,0	-2,3	1,5	3,0
Vienti	77,8	-0,7	-1,5	1,0	3,5
Kulutus	164,5	0,3	0,8	0,9	1,0
- yksityinen	113,6	0,5	1,2	1,2	1,3
- julkinen	50,9	-0,2	0,0	0,2	0,2
Investoinnit	41,6	-3,3	-2,8	3,0	3,5

Muita keskeisiä ennusteita	2014	2015e	2016e	2017e
Kuluttajahintojen muutos, %	1,0	-0,2	0,2	1,0
Ansiotason muutos, %	1,4	1,2	1,2	1,0
Työttömyysaste, %	8,7	9,4	9,3	9,0
Vaihtotase, % BKT:sta	-0,9	0,3	0,9	0,8
Julkisyhteisöjen alijäämä, % BKT:sta	-3,2	-3,3	-3,0	-2,7
Julkisyhteisöjen velka, % BKT:sta	59,3	62,6	65,2	67,0

BKT:n kasvu maailmalla	Osuus*, % 2014	2014	2015e	2016e	2017e
Maailma	100,0	3,4	3,1	3,2	3,4
USA	15,9	2,4	2,4	2,5	2,7
Euroalue	12,2	0,9	1,5	1,5	1,7
Japani	4,4	-0,1	0,5	0,9	0,5
Ruotsi	0,4	2,3	3,5	3,5	2,8
Kehittyneet maat yht.	42,9	1,8	2,0	2,1	2,2
Kiina	16,6	7,3	6,9	6,5	6,5
Intia	6,8	7,3	7,3	7,5	7,5
Brasilia	3,0	0,1	-3,0	-2,5	1,0
Venäjä	3,3	0,6	-4,0	-1,5	1,0
Viro	0,0	2,9	1,3	2,0	3,0
Kehittyvät maat yht.	57,1	4,6	4,0	4,1	4,4

* Ostovoimakorjatut BKT-osuudet

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, IMF ja OP

OP

Suhdanne-ennuste 26.1.2016

Talous pienellä liekillä

Suomen talous heikko vielä 2016, käänne ei tule tekemättä

- Suomen talouden kehitys jää heiveröiseksi vielä 2016. Viennin kehitys säilyy heikkona ja BKT:n 0,8 %:n kasvu perustuu lähes täysin kotimaiseen kysyntään.

- Kulutuksen kasvu jatkuu kohtalaisena, kun olematon inflaatio tukee ostovoimaa. Investoinnit puolestaan elpyvät suurien hankkeiden, asuntorakentamisen piristymisen ja yritysten taloustilanteen kohenemisen myötä.

- Talous alkaa elpyä kunnolla vasta 2017, kun myös vienti piristyy kilpailukyvyn kohentuessa ja kotimarkkinat jatkavat edellisen vuoden vauhtia. BKT:n kasvu yltää vuonna 2017 1,6 %:iin.

- Kuluttajahintojen nousu jää myös vuonna 2016 nollan tuntumaan. Vuonna 2017 inflaatio nousee 1,0 %:iin pääasiassa raaka-ainehintojen maltillisen kallistumisen seurauksena.

- Työllisyys alkaa vähitellen elpyä vuoden 2016 aikana ja kasvaa hieman vuonna 2017. Työttömyysaste laskee vain hieman vuoden 2015 9,4 %:sta vuoden 2017 9,0 %:iin.

- Vaihtotaseen ylijäämä kasvaa vuonna 2016 halventuneen öljyn seurauksena noin prosenttiin suhteessa BKT:hen. Vuonna 2017 ylijäämän kasvu taittuu viennin elpymisestä huolimatta, kun tuontihinnat alkavat kallistua.

- Julkisen talouden vaje säilyy myös vuonna 2016 EU-kriteerien ylälaidalla. Tasapaino kohenee vasta vuonna 2017 talouden elpyessä. Tällöinkin alijäämä pienenee vain hieman alle kolmen prosentin suhteessa kansantuotteeseen. Kaavaillut säästöt kohentavat tasapainoa enemmälti vasta vuosina 2018-19.

Maailmantalouden vaisu kehitys jatkuu, inflaatio-odotukset vähäisiä

- Maailmantalous kasvaa 2016 edelleen vaisuhkoa tahtia vain vähän enemmän kuin vuonna 2015. Globaalitalouskasvu perustuu ennen kaikkea kulutukselle ja palveluille. Maailmankaupan ja teollisten investointien kehitys jatkuu vaisuna. Vuonna 2017 näkymä paranee, mutta on monien epävarmuuksien sävyttämä.

- Euroalueen talous kasvaa kohtalaisen vakaasti noin 1,5 %:n vauhtia, joka ei kuitenkaan ole juuri vuotta 2015 parempaa. Euroalueen inflaatio on öljyn hinnan halpenemisen vuoksi jäämässä aiempia odotuksia matalammaksi.

- EKP joutuu harkitsemaan uusia kevennystoimia arvioitaan vaisumman talouskasvun ja inflaation vuoksi alkuvuoden aikana. Merkittäviä uusia avauksia ei kuitenkaan ole tulossa.

- Niin maailman kuin Suomen talous on edelleen hauraalla pohjalla ja riskeille altis. Riskit maailmantalouden ja Suomen vientinäkymissä ovat edelleen tavanomaista suuremmat.

Maailmantalous

Vähäistä kohenemista

Maailmantalouden kasvu jäi vuonna 2015 vaisuimmaksi sitten finanssikriisin vuosien. Hidastuminen johtui ennen kaikkea Kiinan teollisen suhdanteen notkahduksen heijastusvaikutuksista. Palveluiden kehitys on jatkunut hyvänä.

Vuonna 2016 maailmantalous elpyy vain vähän. Merkkejä paremmasta joudutaan odottamaan keväälle. Tuolloin huolet Kiinan taloudesta vähenevät. Kiinan talouskasvu on silti kokonaisuutena vähitellen hidastumassa, eikä kehittyvien maiden talouksien vauhti kokonaisuutena piristy.

Kehittyneiden maiden talouskasvu jatkuu kohtalaisena, mutta muutamaa maata lukuun ottamatta talouskehitys on enemmänkin toipuvaa kuin vahvaa.

Vuonna 2017 maailmantalouden vauhti kohenee, mutta säilyy edelleen pitkäaikaista keskiarvoa matalampana.

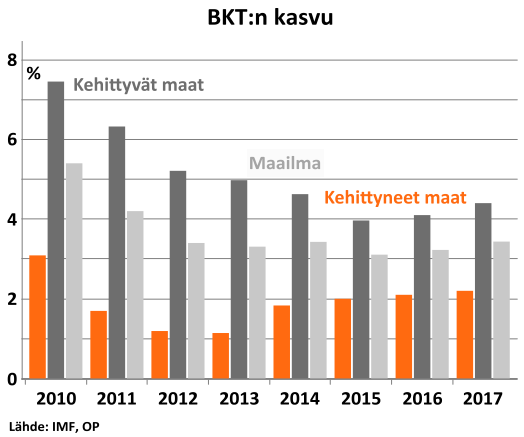

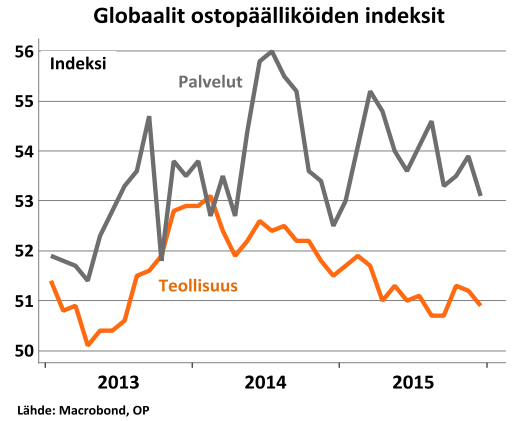

Inflaatio säilyy matalana 2016

Globaalit inflaatiopaineet ovat jääneet raaka-aineiden hintojen laskun vuoksi olemattomiksi. Raaka-aineiden hintojen lasku jyrkkeni vuoden 2015 lopulla, mutta halpenemisessa alkaa olla yli-lyönnin piirteitä. Pohjat alkavat olla käsillä alkuvuoden aikana, minkä jälkeen luvassa lienee pienimuotoinen korjausliike.

Kuluttajahintainflaatio säilyy kuluvana vuonna kehittyneissä maissa rauhallisena kautta linjan. Vahvemmin kasvavissa maissa inflaatio alkaa silti nostaa päätään vuonna 2017.

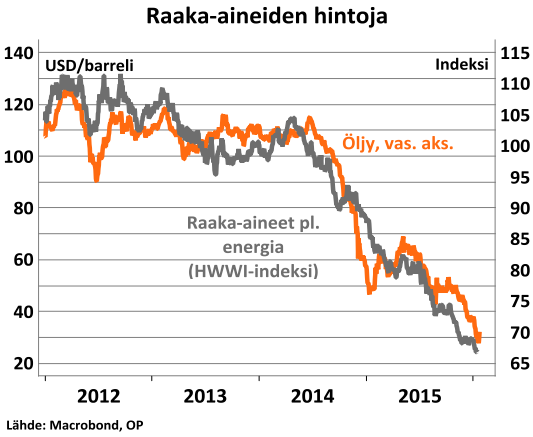

Riskinä teollisuuden notkahdus

Maailmantalous on edelleen hauraassa tilassa, jossa vakaan ja kestävän kasvun saavuttaminen on hankalaa. Lyhyellä aikavälillä riskinä ovat teollisen suhdanteen notkahduksen leviäminen euroalueelle sekä raaka-aineiden hintojen laskun aiheuttamat globaalit sopeutumispaineet.

Yhdysvallat

Vakaalla uralla

Yhdysvaltain talous on jatkanut noin 2,5 %:n kasvuaan. Kotimarkkinoilla kulutus ja asuinrakennusinvestoinnit jatkavat hyvässä tahdissa suotuisan työllisyyskehityksen turvin.

Viennin ja teollisuuden kehitys on sen sijaan onnahdellut. Näiden osalta kehitys elpyy vähittäin vuoden loppua kohti. Tämä edesauttaa talouskehitystä vuonna 2017.

Työmarkkinoilla vielä tilaa kasvulle

Työttömyysaste painui vuonna 2015 pitkän ajan keskiarvon alle. Matkaa aiempien suhdanteiden matalimmalle tasolle on enää prosenttiyksikkö.

Työttömyys- ja työllisyysaste Yhdysvalloissa

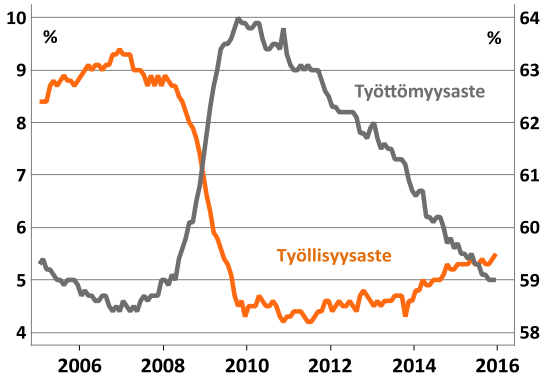

Lähde: Macrobond, OP

Työmarkkinoiden tilanne ei kuitenkaan ole niin tiukka kuin työttömyysasteen perusteella luulisi. Työvoiman ulkopuolella on runsaasti työhalukkaita tarttumaan tilaisuuteen sellaisen ilmestyessä.

Työllisyysaste onkin noussut paljon vähemmän kuin työttömyysaste laskenut. Työllisyysasteella mitattuna suhdannehuipputasolle on vielä vuosien matka.

Fed vähittäin kohti normaalia

Palkkojen nousu on pysynyt rauhallisena, ja välittömät palkkapaineet ovat hyvin maltillisia. Inflaatio jäi vuonna 2015 nollan tuntumaan ja säilyy matalana myös vuonna 2016. Suunta molemmissa on toki ylöspäin, sillä inflaation hitaudesta saadaan kiittää ennen kaikkea halvempaa öljyä.

Inflaatio

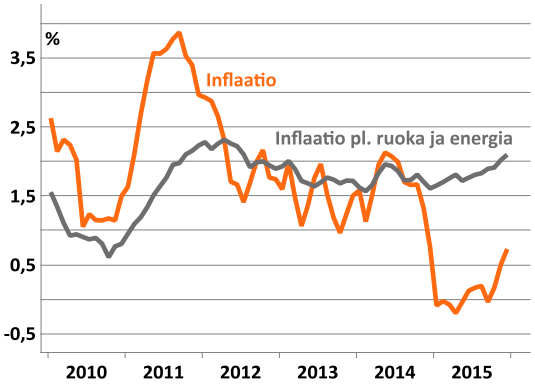

Lähde: Macrobond, OP

Fed nosti odotetusti ohjauskorkoaan nollatasolta joulukuussa lähes vuosikymmenen tauon jälkeen. Keskuspankkiirien omissa odotuksissa oli joulukuussa 3-4 0,25 %- yksikön koron nostoa vuodelle 2016. Matalan inflaation vuoksi korkoja nostetaan kuitenkin hieman joulukuussa arvioitua vähemmän.

Loppuvuonna mielenkiinto siirtyy presidentin vaaleihin ja finanssipolitiikkaan. Vaaleilla voi hyvin olla merkitystä vuoden 2017 näkymiin, mikä on omiaan lisäämään epävarmuutta vuoden lopulla.

Yhdysvallat Keskeisiä ennusteita	2014	2015e	2016e	2017e
BKT, määrän muutos, %	2,4	2,4	2,5	2,7
Inflaatio, %	1,6	0,1	1,0	2,5
Työttömyysaste, %	6,2	5,3	4,8	4,6
Vaihtotase, % BKT:sta	-2,2	-2,5	-2,6	-2,6
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	-4,1	-4,0	-3,7	-3,5
Julkinen velka, % BKT:sta	104,8	105,0	105,5	106,0

Lähteet: IMF, Eurostat ja OP

Euroalue

Kasvua monella rintamalla

Euroalueen BKT kasvoi 1,5 % viime vuonna. Taloudellisen aktiviteetin vilkastuminen pohjautui viennin ja kotimaisen kysynnän kasvuun. Suurista euromaista Espanjassa oli vahvinta talouskasvua. Suomi oli euroalueen häntäpäässä kasvulla mitattuna.

BKT, määrän muutos, %	2014	2015e	2016e	2017e
Saksa	1,6	1,5	1,6	1,7
Ranska	0,2	1,0	1,4	1,5
Italia	-0,4	0,5	0,6	1,0
Espanja	1,4	3,1	2,7	2,5

Lähteet: IMF, Eurostat ja OP

BKT:n kasvu pysyy ennallaan tänä vuonna

BKT kasvaa 1,5 % tänä vuonna ja 1,7 % ensi vuonna. Euroalueen luottamusindikaattorit olivat vuodenvaihteessa verraten korkeilla tasoilla, joten kasvunäkymät tälle vuodelle ovat varsin hyvät. Kotitalouksien kulutus kasvaa alenevan työttömyyden ja alhaisen inflaation tukemina. Investointien elpyminen jatkuu. Turvapaikanhakijoiden suuri määrä lisää julkista kulutusta. Nopeampaa viennin kasvua rajoittavat euron heikkenemisen vaimentuminen ja maltillinen kysyntä vientimarkkinoilla.

BKT ja ostopäällikköindeksi euroalueella

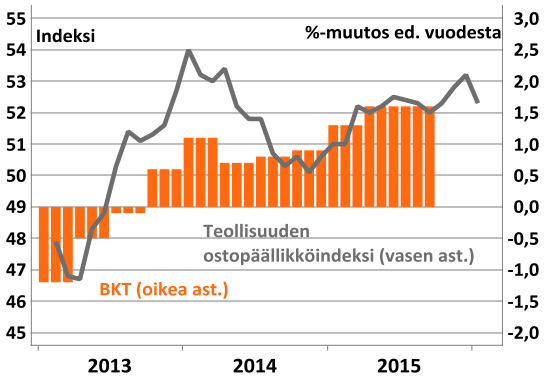

Lähde: Macrobond, OP

Riskinä teollisen suhdanteen vaimeneminen

Teollisuuden luottamusindikaattorit laskivat vuoden 2015 lopulla nousevissa talouksissa ja Yhdysvalloissa. Euroalueella kehitys oli toisensuuntaista. Riskinä on, että myös euroalueella teollinen suhdanne heikkenee alkuvuoden 2016 aikana. Tammikuussa teollisuuden luottamus heikkeni. Teollisuuden vaimeampaa kehitystä paikkaa jossain määrin palveluiden ja rakentamisen hyvä suhdannetilanne.

Työttömyys laski lisää viime vuonna. Työllisyys kasvoi prosentin verran. Espanjassa työllisyys lisääntyi selvästi. Työmarkkinoiden tilanne paranee ennustevuosina: työttömyys vähenee ja työllisyys kasvaa.

Euroalue Keskeisiä ennusteita	2014	2015e	2016e	2017e
BKT, määrän muutos, %	0,9	1,5	1,5	1,7
Inflaatio, %	0,4	0,0	0,5	1,5
Työttömyysaste, %	11,6	10,9	10,3	10,0
Vaihtotase, % BKT:sta	2,3	2,9	3,0	2,8
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	-2,4	-2,0	-1,8	-1,5
Julkinen velka, % BKT:sta	94,0	94,0	93,0	92,0

Lähteet: IMF, Eurostat ja OP

Väliraportti Kreikasta valmistuu alkuvuonna

Kreikan viime kesänä sovitun talouden sopeutusohjelman ensimmäinen väliarvio valmistuu alkuvuonna. Raportissa luodaan katsaus Kreikan tilanteeseen ja näkymiin. Väliarviolla on myös merkittävä vaikutus luottamuksen palauttamisessa. Raportin valmistuttua IMF päättää osallistumisesta Kreikan tukipakettiin ja samalla keskustellaan Kreikan velkahelpotuksista.

Euroalue

Öljyn hinnan lasku painaa inflaationäkymiä

Öljyn hinnan alamäki veti inflaation nollaan viime vuonna. Ydininflaatio oli 0,8 %. Palveluiden hinnat halpenivat myös. Elintarvikkeiden hinnat kallistuivat jonkin verran. Viime vuoden loppua kohden raakaöljyn maailmanmarkkinahinta kääntyi uudelleen laskuun. Tammikuussa raakaöljyn hinta laski lisää. Samaan aikaan futuurihinnat tulivat myös alas.

Inflaationäkymä on hyvin maltillinen tälle vuodelle. Alhaisen öljyn hinnan lisäksi muiden raaka-aineiden hintapaineet ovat vähäiset. Euroalueen inflaatio on tänä vuonna 0,5 % ja ensi vuonna kohoaa 1,5 %:iin.

Euroalueen inflaatio ja kontribuutiot

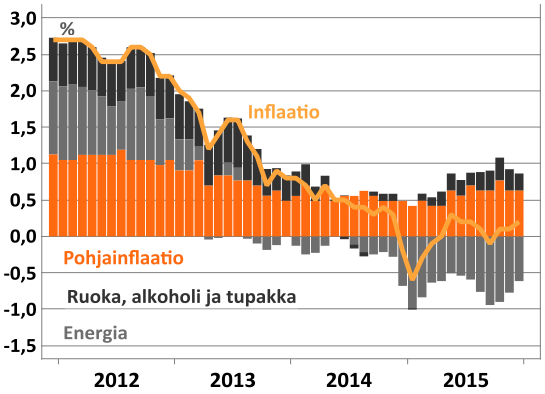

Lähde: Macrobond, OP

EKP lisäsi elvytystä

Euroopan keskuspankki lisäsi rahapolitiikan elvytystä joulukuussa. Talletuskorko laskettiin -0,30 %:iin ja arvopapereiden osto-ohjelmaa pidennettiin puolella vuodella maaliskuuhun 2017 asti. Lisäksi kerrottiin muista toimista. Lisätoimia tehtiin vaimean inflaationäkymän johdosta. Keskuspankki jätti vielä politiikkavälineitä reserviin, mikäli inflaatio ja/tai talouskasvu jäävät odotuksista euroalueella tänä vuonna.

Tammikuun korkokokouksessa EKP ilmoitti harkitsevansa lisäelvytystä maaliskuussa. Mahdollisia kevennystoimia ovat talletuskoron lasku ja arvopaperiostojen kasvattaminen yli 60 mrd. euron per kuukausi.

Korkojen kehitys euroalueella

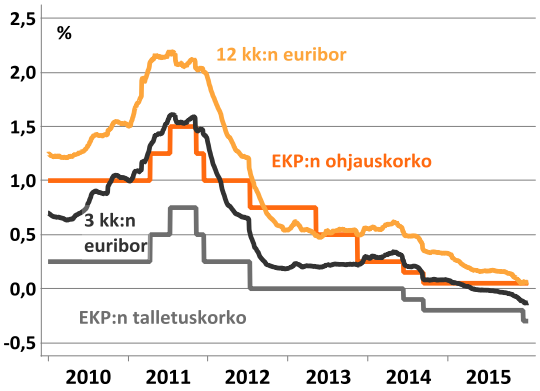

Lähde: Macrobond, OP

Markkinakorot pysyvät alhaalla

Euribor-korot kuuteen kuukauteen asti ovat tällä hetkellä negatiiviset. EKP pitää ohjauskoron alhaalla vuosina 2016–2017. Vuoden vaihteessa markkinoiden korko-odotukset olivat hyvin vaisut. Lyhyiden korkojen odotetaan pysyvän miinuksella seuraavat kaksi vuotta.

Euro säilyy heikkona

Euron voimakkain heikkenemisvaihe näyttää olevan takanapäin. Euro heikkeni 10 % suhteessa dollariin viime vuonna. Kuluvana vuonna euron arvo pysyy heikkona, mutta heikkeneminen jää viime vuosia vähäisemmäksi.

Euron arvo dollareissa

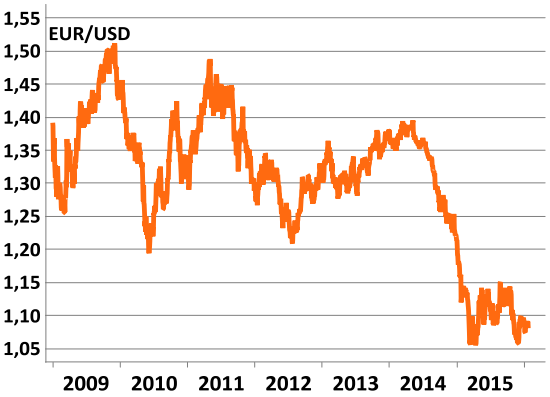

Lähde: Macrobond, OP

Japani ja Iso-Britannia

Japanissa verkkaista talouskasvua

Japanin BKT kasvoi 0,5 % viime vuonna. Investoinnit tukivat talouskasvua yksityisen kulutuksen lisääntyessä vaisummin. Myös vienti kasvoi verkkaisesti Aasian maiden vaimean kysynnän johdosta. BKT:n kasvu nopeutuu tänä vuonna 0,9 %:iin.

Inflaatio pysyy plussan puolella ennustevuosina. Maan keskuspankki on valmiudessa lisäämään rahan määrää taloudessa elvytystoimilla, jos inflaationäkymät vaimenevat.

Yksityinen kulutus kasvaa etupainotteisesti ennustejaksolla, sillä maan hallitus aikoo nostaa kulutusveroa keväällä 2017. Yhteisöveroasteen lisälasku tukee investointiaktiviteettia. Vienti kasvaa, mutta Aasian maiden talouskasvu pitää vientikehityksen aiempaa vaisumpana. Ensi vuonna kokonaistuotannon kasvu hidastuu.

Japani Keskeisiä ennusteita	2014	2015e	2016e	2017e
BKT, määrän muutos, %	-0,1	0,5	0,9	0,5
Inflaatio, %	2,7	0,9	0,5	1,5
Työttömyysaste, %	3,6	3,5	3,4	3,4
Vaihtotase, % BKT:sta	0,5	3,2	3,0	3,0
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	-7,3	-6,5	-5,5	-5,0
Julkinen velka, % BKT:sta	246,2	247,0	248,0	249,0

Lähteet: IMF, Eurostat ja OP

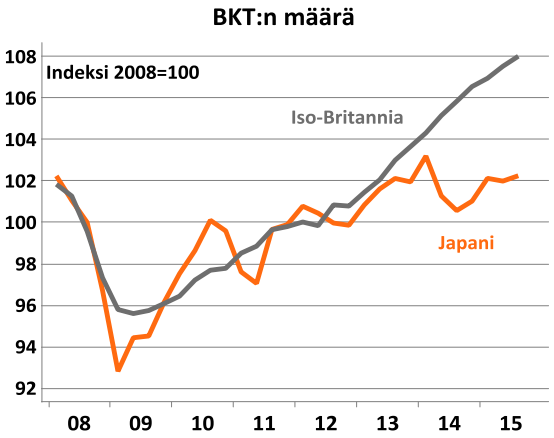

Lähde: Macrobond, OP

Iso-Britannia äänestää EU-jäsenyydestä

Kotitalouksien kulutuksen kasvu piti yllä Ison-Britannian 2,5 %:n talouskasvua viime vuonna. Investointien ja viennin tuki talouskasvulle oli pienempää. Kotitalouksien kulutuksen kasvua selittävät luottavaiset kuluttajat, hyvä palkka- ja työllisyyskehitys sekä alhainen inflaatio.

Tänä ja ensi vuonna kansantuotteen kasvu on pitkälti yksityisen kulutuksen ja investointien harteilla. Talouden kasvuvauhti hidastuu hieman. Kotitalouksien kulutus kasvaa vakaasti. Edellytykset investointien kasvulle ovat hyvät. Vahva punta jarruttaa viennin vetoa, vaikka kysyntä maailmalla hieman elpyykin.

Inflaatio pysyy vaimeana ennustejaksolla. Keskuspankki nostaa ohjauskorkoa kuitenkin viimeistään ensi vuonna.

Isossa-Britanniassa järjestetään kansanäänestys EU-jäsenyydestä vuoden 2017 loppuun mennessä. Äänestys voi hyvin olla jo tänä vuonna. Ennen äänestystä käydään neuvotteluja, joissa britit tavoittelevat nykyistä parempia jäsenyysehtoja.

Iso-Britannia Keskeisiä ennusteita	2014	2015e	2016e	2017e
BKT, määrän muutos, %	3,0	2,5	2,4	2,3
Inflaatio, %	1,5	0,0	0,6	1,0
Työttömyysaste, %	6,2	5,7	5,0	4,7
Vaihtotase, % BKT:sta	-5,9	-4,5	-4,2	-4,0
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	-5,7	-4,7	-3,0	-2,5
Julkinen velka, % BKT:sta	89,4	91,0	92,0	90,0

Lähteet: IMF, Eurostat ja OP

Ruotsi

Ruotsin talous kuumenee

Talous elpyi toden teolla vuonna 2015, eikä tahti ole hiipumassa tänä vuonna. Kasvu on laaja-alaista. Erityisen vahvassa vedossa ovat palveluiden vienti, julkinen kulutus ja investoinnit.

Ruotsin talouden vauhtia siivittää voimakkaasti kasvua tukeva talouspolitiikka. Finanssipolitiikalla vauhditettiin taloutta jo viime vuonna ja sama linja jatkuu vuonna 2016. Julkiset menot lisääntyvät myös maahanmuuton vuoksi selvästi.

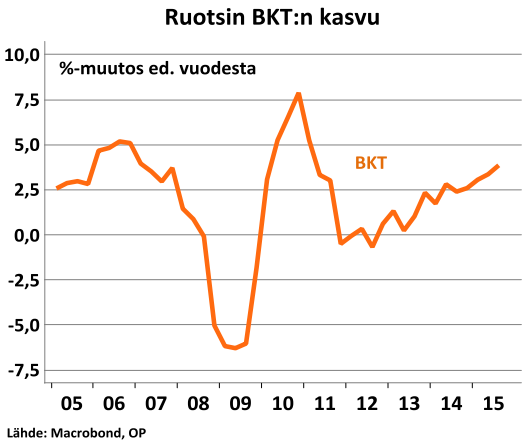

Rahapolitiikan kevennykset ohi

Myös rahapolitiikka on tukenut elpymistä. Keskuspankki laski ohjauskoron aina -0,35 %:iin saakka. Riksbank ei kiirehdi kiristämään politiikkaansa, joka ylläpitää kasvua myös tänä vuonna.

Vähittäinen politiikan kiristäminen alkaa heijastua näkymiin enemmälti vasta vuoden 2017 jälkeen. Ruotsin kruunu on kuitenkin mitä todennäköisimmin vahvistumassa jo vuonna 2016.

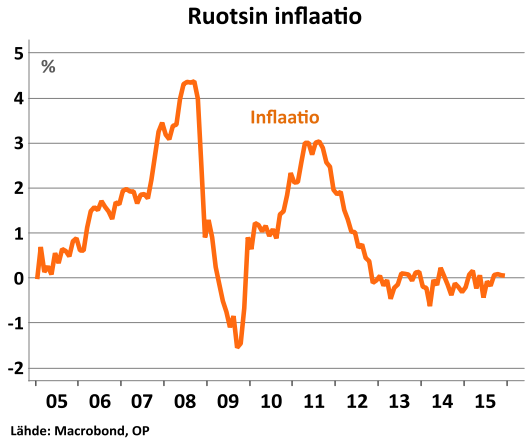

Työpanos kasvaa nopeasti

Työttömyysaste laskee vahvasta talous- ja työllisyyskasvusta huolimatta verrattain maltillisesti. Syynä on työvoiman reipas kasvu. Demografian ohella tätä selittää väestön ripeä kasvu, jonka ennakoidaan edelleen kiihtyvän maahanmuuton vuoksi.

Ruotsin talouskasvu nojaakin enemmän työpanoksen kuin tuottavuuden kasvuun. Työn tuottavuuden kasvunäkymät eivät olennaisesti poikkea keskipitkällä aikavälillä Suomesta.

Ruotsi Keskeisiä ennusteita	2014	2015e	2016e	2017e
BKT, määrän muutos, %	2,3	3,5	3,5	2,8
Inflaatio, %	-0,2	0,0	0,4	1,4
Työttömyysaste, %	7,9	7,5	7,0	6,7
Vaihtotase, % BKT:sta	5,7	6,4	6,0	6,2
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	-1,7	-1,1	-1,0	-1,0
Julkinen velka, % BKT:sta	44,9	44,0	43,0	42,5

Lähteet: IMF, Eurostat ja OP

Asuntomarkkinoilla kuumottaa

Voimakas talouskasvu nostaa lähivuosina palkkoja ripeästi. Inflaatio säilyy silti vuonna 2016 matalana. Ruotsin talouden tasapaino on erinomainen niin julkisen talouden kuin ulkoisen tasapainon osalta. Vakauden kannalta asuntomarkkinoiden ylikuumeneminen on noussut polttavimmaksi ongelmaksi.

Baltian maat

Hieman parempaa edessä

Viennin hidastuminen näkyi Baltian maissa viime vuonna. Talouskasvu hidastui niin Liettuassa kuin Virossa ja Latviassa oltiin hyvin lähellä vuoden 2014 kasvuvauhtia. BKT:n kasvu kohenee ennustejaksolla Baltian maissa.

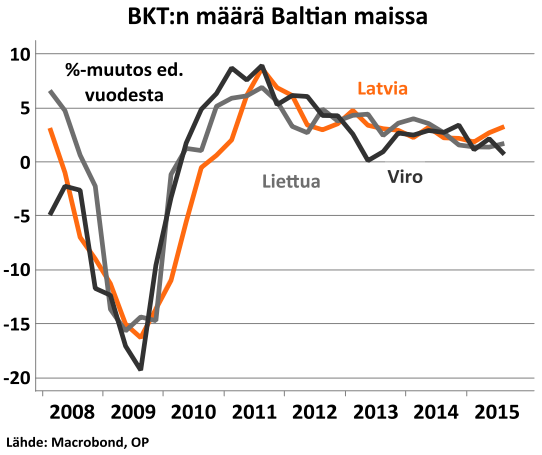

Investoinnit elpyvät Virossa

Viron BKT:n kasvu nopeutuu tänä vuonna. Kotitalouksien kulutus pitää yllä talouden aktiviteettia. Inflaation nousu vaimentaa hieman kotitalouksien ostovoimaa ja ennustejakson lopulla investointien rooli kasvuveturina korostuu. EU:n uusi rahoitusohjelma piristää julkisia investointeja. Vakaa euroalueen talouskasvu tukee Viron vientiä tänä vuonna. Nollassa ollut inflaatio kääntyy plussalle kuluvana vuonna. Julkinen talous on hyvässä kunnossa. Ensi vuonna talous kasvaa samaa vauhtia kuin tänä vuonna.

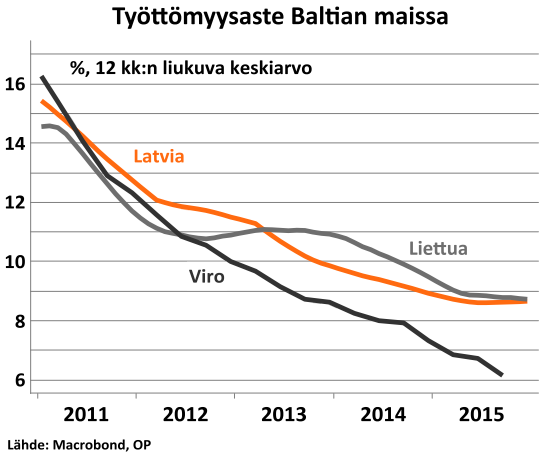

Latvia löytänyt uusia vientimarkkinoita

Latvian talous kasvaa verraten hyvää vauhtia vuosina 2016–2017. Talouskasvu nojaa kotimaiseen kysyntään. Ostovoiman kasvu pitää yllä kotitalouksien kulutusta, vaikka inflaatio nouseekin. Työllisyyden kasvua rajoittavat maastamuutto ja ikääntyvä väestö. EU:n rahoitusohjelma piristää investointeja. Venäjä-pakotteet ovat hankaloittaneet vientiä, mutta vientisektori on löytänyt uusia markkinoita. Ulkoisen kysynnän piristyminen tukee Latvian vientiä.

Kasvu nojaa kotimaiseen kysyntään Liettuassa

Myös Liettuassa talouskasvu kohenee ennustejaksolla. Baltian maista Venäjä-viennin osuus on suurin Liettuassa. Vientiä tukevat uudet vientimarkkinat. Vienti Venäjälle pysyy vaisuna. Kotimainen kysyntä toimii talouden kasvumoottorina tänä ja ensi vuonna. Yksityinen kulutus on vahvaa ja investoinnit elpyvät ennustejakson loppua kohden mentäessä. Työttömyys laskee ja inflaatio nopeutuu palkkojen nousun takia. Julkisen talouden alijäämä lähestyy nollaa.

Baltian maat	2014	2015e	2016e	2017e
BKT, määrän muutos, %				
Viro	2,9	1,3	2,0	3,0
Latvia	2,4	2,6	3,0	3,2
Liettua	3,0	1,5	2,5	3,0
Työttömyysaste, %				
Viro	7,4	6,1	6,0	7,0
Latvia	10,8	9,9	9,5	9,0
Liettua	10,7	9,1	8,5	8,0

Lähteet: IMF, Eurostat ja OP

Venäjä

Vakaampaa, mutta edelleen heikkoa

Venäjän talous supistui vuonna 2015 noin 4 %. Suurimmissa vaikeuksissa oli yksityinen kulutus, jota heikensi romahtaneen ruplan aiheuttama inflaatiopiikki.

Keskuspankki joutui nostamaan korkoja talvella 2014-15 ruplan syöksyn ja kiihtyneen inflaation vuoksi. Korkeat korot ja rahoituksen saatavuuden vaikeutuminen painoivat investointeja.

Öljyn hinnan laskun vuoksi Venäjän vientitulot vähenivät vuonna 2015 romahdusmaisesti. Lohtuna oli, että ulkomaankaupan tasapaino koheni, koska tuonti supistui vientiäkin enemmän osin pakotteiden vuoksi.

Venäjän BKT:n kasvu

Lähde: Macrobond, OP

Merkit paremmasta osin ennenaikaisia

Vuoden 2015 syksyllä taloudessa alkoi näkyä merkkejä käänteestä parempaan. Inflaatio on hidastunut ja keskuspankki voi laskea korkoja.

Öljyn hinta vajosi vuoden lopulla kuitenkin yhä matalammalle ja rupla heikkeni. Syksyn alustavat merkit käänteestä parempaan ovat ennenaikaisia.

Vuonna 2016 Venäjän talouden syvin taantuma jää taakse. Talous ei silti vielä kasva ja näkymät vuodelle 2017 ovat vaisut. Myös odotukset Venäjän talouden kasvusta pitkällä aikavälillä ovat laskeneet vajaaseen kahteen prosenttiin.

Venäjän inflaatio

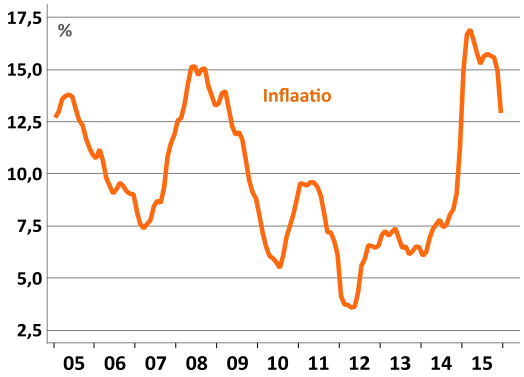

Lähde: Macrobond, OP

Valtion kassan pohja häämöttää

Vuoden 2017 näkymiä varjostaa julkisen talouden tilan heikkeneminen. Öljyn hinnan säilyessä matalalla paine menoleikkauksiin tai verojen korotuksiin kasvaa. Vararahastoihin ei enää pystytä turvautumaan aiempaan malliin.

Duuman vaalit 2016 syksyllä vähentänevät säästöhaluja. Taloutta järkyttäviä säästöjä halutaan välttää, mutta varaa tukea talouskehitystä ei myöskään enää ole.

Venäjä Keskeisiä ennusteita	2014	2015e	2016e	2017e
BKT, määrän muutos, %	0,6	-4,0	-1,5	1,0
Inflaatio, %	7,8	16,0	8,5	7,5
Työttömyysaste, %	5,2	6,0	6,5	6,0
Vaihtotase, % BKT:sta	3,2	5,0	5,5	5,5
Julkinen ylijäämä, % BKT:sta	-1,2	-5,7	-4,0	-2,5
Julkinen velka, % BKT:sta	17,8	20,0	21,0	22,0

Lähteet: IMF ja OP

Kehittyvät taloudet

Hidastuvaa kasvua

Kehittyvien maiden talouskasvu ei kokonaisuutena piristy vuosina 2016–2017. Intiassa kasvu jatkuu hyvänä, Kiinassa kasvu sen sijaan hidastuu. Brasiliassa ja Venäjällä talouden taantuma loivenee. Matalat raaka-aineiden hinnat ja talouspoliittisen liikkumavaran pienentyminen pitävät niiden taloustilanteen kuitenkin heikkona.

Kiinassa talouskasvu hidastuu edelleen

Kiinan BKT:n kasvu hidastui 6,9 %:iin viime vuonna. Talouden näkymät herättivät huolta kuluvan vuoden alussa, mutta tunnelmat vakautunevat vuoden mittaan. Ennustejaksolla talouskasvu kuitenkin vaimenee lisää. Taloudesta pyritään saamaan aiempaa enemmän kulutusvetoista. Kotitalouksien kulutus kasvaakin vahvasti. Maan keskuspankki jatkaa rahoitusmarkkinoiden uudistamista ja elvyttää taloutta tarvittaessa. BKT:n kasvu hidastuu 6,5 %:iin tänä ja ensi vuonna.

Hyvää kehitystä Intiassa

Intian talouden vahva kasvu jatkui viime vuonna. Talouden kasvunäkymät säilyvät suotuisina. Talous kasvaa 7,5 %:n vauhtia tänä ja ensi vuonna. Kotitalouksien kulutus ja investoinnit kasvavat selvästi. Sen sijaan viennin kasvu on hitaampaa. Hidastuva inflaatio mahdollistaa keskuspankin elvytyspolitiikan jatkumisen. Maan hallitus vie talouden uudistusagendaansa eteenpäin.

Brasilian talous taantuu edelleen

Brasilian BKT supistui viime vuonna. BKT:n alamäki loivenee tänä vuonna. Kotimainen kysyntä pysyy miinuksella, mutta vienti kehittyy paremmin maan valuutan realin heikentymisen johdosta. Vientinäkymiä varjostaa edelleen raaka-aineiden vähäinen kysyntä maailmalla. Inflaatio vaimenee vähitellen ja luo edellytyksiä keskuspankin ohjauskoron laskuille. Ensi vuonna talous kääntyy kasvuun.

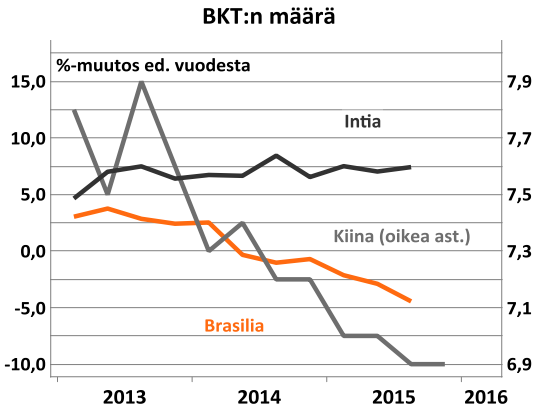

Lähde: Macrobond, OP

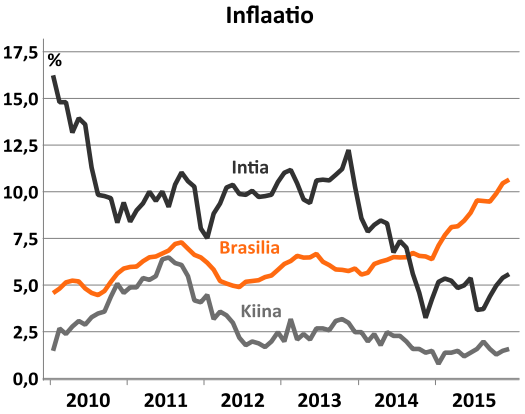

Lähde: Macrobond, OP

Kehittyvät maat	2014	2015e	2016e	2017e
BKT, määrän muutos, %				
Kiina	7,3	6,9	6,5	6,5
Intia	7,3	7,3	7,5	7,5
Brasilia	0,1	-3,0	-2,5	1,0
Inflaatio, %				
Kiina	2,0	1,5	1,7	2,0
Intia	6,7	4,9	4,5	5,0
Brasilia	6,3	9,0	8,0	6,0

Lähteet: IMF ja OP

Suomi – Yhteenveto

Asteittain vahvistuvaa kasvua edessä

Suomen talous kasvoi aavistuksen verran viime vuonna. Edessä on hidasta elpymistä tänä vuonna. BKT kasvaa 0,8 % kotitalouksien kulutuksen ja investointien piristymisen avulla. Vienti kasvaa vähän. Parempi maailmantalouden suhdanne ja oikeat talouspoliittiset ratkaisut nopeuttavat BKT:n 1,6 %:n kasvuun vuonna 2017.

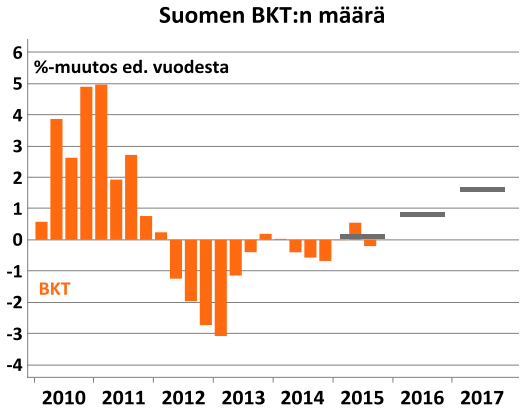

Lähde: Macrobond, OP

Vienti nopeutuu selvemmin vasta ensi vuonna

Normaalista poiketen vienti ei toimi talouden kasvuveturina tänä vuonna. Vientikehitys on vaisua, sillä Suomelle tärkeiden välituotteiden ja investointitavaroiden kysyntä on vaimeata. Vienti kasvaa 1,0 % tänä vuonna. Globaalin suhdanteen koheneminen ja kilpailukyvyn paraneminen nostavat viennin 3,5 %:n kasvuun ensi vuonna. Vaihtotase on ylijäämäinen ennustejaksolla.

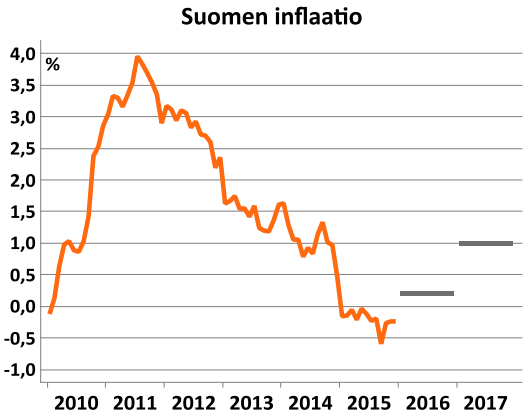

Lähde: Macrobond, OP

Vakaata kasvua kotitalouksien kulutuksessa

Miinusmerkkinen inflaatio lisäsi kuluttajien ostovoimaa ja piristi yhdessä lyhennysvapaiden kanssa yksityisen kulutuksen 1,2 %:n kasvuun viime vuonna. Sama kehitys jatkuu tänä vuonna, vaikka inflaatio hieman nouseekin. Inflaation nopeutuessa työllisyyden koheneminen pitää yllä kotitalouksien kulutusta ensi vuonna. Työttömyysaste laskee selvemmin vasta ensi vuonna.

Investoinnit elpyvät

Investoinnit kasvavat tänä vuonna. Kasvua tulee monelta rintamalta, niin rakentamisesta kuin kone- ja laiteinvestoinneista. Yrityksillä on käynnissä isoja investointikohteita. Investoinnit kasvavat 3,0 % tänä vuonna. Viennin vahvistuminen vilkastuttaa investointeja ensi vuonna. Asuntomarkkinoilla tilanne paranee hieman tänä vuonna.

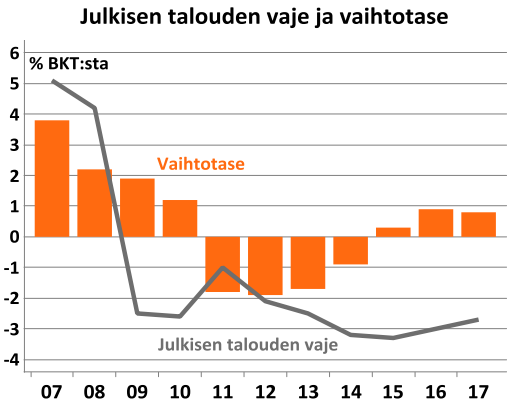

Lähde: Macrobond, OP

Julkisen talouden alijäämä pienenee

Suomi alittaa rimaa hipoen EU:n vajesäännöt, sillä julkisen talouden alijäämä on 3,0 % tänä vuonna ja ensi vuonna 2,7 %. Velkasuhde kasvaa edelleen.

Suomi – Vienti

Vienti supistui viime vuonna

Suomen vienti väheni viime vuonna. Viennin lasku jyrkkeni vuoden loppua kohden. Keskeisistä toimialoista kasvussa olivat vain koneiden ja laitteiden, kulkuneuvojen sekä metsäteollisuuden vienti. Jyrkimmin laski kemian teollisuuden vienti, johon vaikuttivat öljyn hinnan lasku ja huoltoseisokki. Palveluiden vienti oli niin ikään vaisua.

Vienti kasvoi Aasiaan ja euroalueelle, mutta väheni Venäjälle yli kolmanneksen vuonna 2015. Vienti Ruotsiin laski myös. Viime vuonna Suomen tärkeimmät vientimaat oli Saksa, Ruotsi ja Yhdysvallat. Venäjä tipahti sijalle viisi.

Suomen tavaravienti

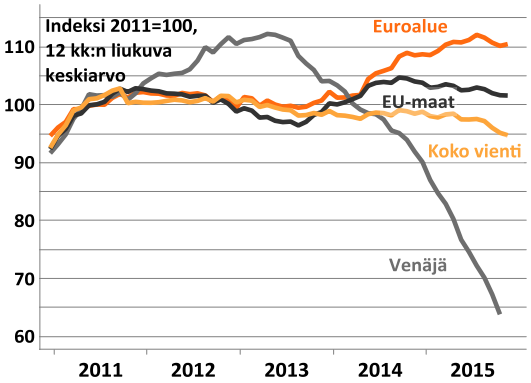

Lähde: Macrobond, OP

Vienti kasvaa hieman tänä vuonna

Vienti kääntyy pieneen kasvuun tänä vuonna. Euroalueen talouskasvu tukee Suomen vientiä. Vientikehitys on kuitenkin vaisua, sillä maailmantalouden kasvaessa keskimääräistä hitaammin kysyntä välituotteille ja investointitavaroille on vaimeata.

Suomen kauppa- ja vaihtotase

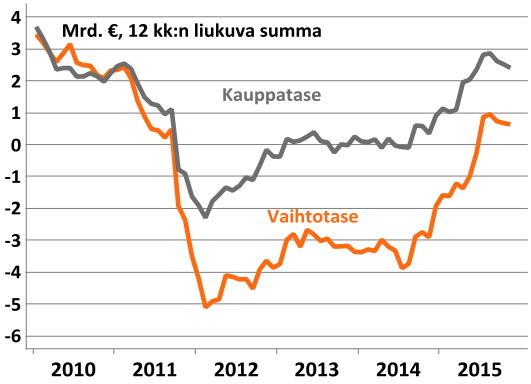

Lähde: Macrobond, OP

Tilauksia on kuitenkin sisällä

Teollisuuden uudet tilaukset kasvoivat hieman viime vuonna. Laivatilausten ansiosta teknologiateollisuuden tilauskanta on korkeimmalla tasolla moneen vuoteen. Ennustejaksolle ajoittuu muutama laivatoimitus, mutta ne eivät suuremmin nopeuta viennin kasvua. Suurimmat risteilijätilaukset valmistuvat vuoden 2017 jälkeen.

Kun talouden yksikkötyökustannuksia saadaan laskettua vuoden 2016 päätöksillä, vienti kasvaa selvemmin vuonna 2017 paremman kilpailukyvyn ja maailmantalouden kasvun piristymisen avustuksella.

Vienti, tuonti ja vaihtotase	2014	2015e	2016e	2017e
Määrän muutos, %				
Vienti	-0,7	-1,5	1,0	3,5
Tuonti	0,0	-2,3	1,5	3,0
Vaihtotase, % BKT:sta	-0,9	0,3	0,9	0,8

Lähteet: Tilastokeskus ja OP

Vaihtotase ylijäämäinen

Tuontihintojen lasku ja tuonnin supistuminen käänsivät vaihtotaseen ylijäämäiseksi viime vuonna. Vaihtotase pysyy ylijäämäisenä tänä ja ensi vuonna, sillä vienti on tuontia suurempaa.

Suomi – Yksityinen kulutus

Vaimea inflaatio puoltaa ostovoiman kasvua

Yksityisen kulutuksen maltillinen kasvu on kannatellut Suomen taloutta ja kotimaista kysyntää viennin ja investointien sakatessa. Yksityinen kulutus kasvaa tänä ja ensi vuonna jokseenkin samaa tahtia kuin viime vuonna.

Kotitalouksien reaalitulojen odotetaan kasvavan tänä ja ensi vuonna. Ansiotaso toki kohoaa hitaasti, mutta alhainen inflaatio tukee kotitalouksien ostovoimaa, erityisesti vuonna 2016. Vuonna 2017 myös työllisyyden lievä koheneminen kasvattaa kotitalouksien reaaliansioita.

Kuluttajien talousodotukset

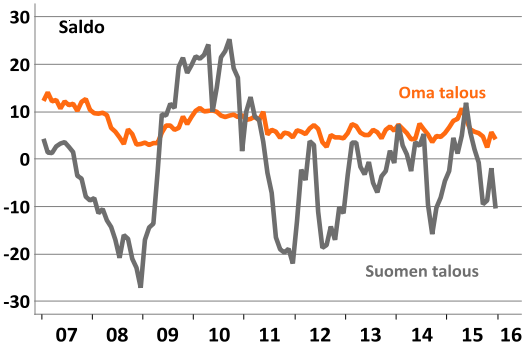

Lähde: Macrobond, OP

Asuntolainojen lyhennysvapaat ovat tukeneet kotitalouksien ostovoimaa

Vuoden 2015 aikana käynnistyneet pankkien asuntolainojen lyhennysvapaat ovat tukeneet kotitalouksien ostovoiman kasvua. Kulutukseen ja säätämiseen lyhennysvapaista vapautuneet varat olivat n. 650 milj. euroa joista suurin osa vaikutti viime vuonna ja osa vielä tänä vuonna.

Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan määrä*

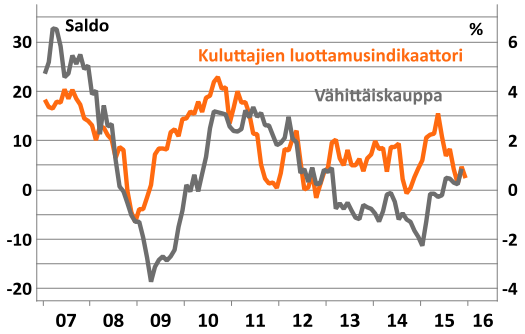

Lähde: Macrobond, OP

Kuluttajien luottamus tulevaan varovaista

Kuluttajien luottamus on ollut varsin heikkoa viime kuukausina vakaasta tulokehityksestä ja kuluttajahintojen laskusta huolimatta. Työttömyyden kasvu ja kansantalouden yleisesti heikot näkymät ylläpitävät varovaisuutta. Se heijastuu arkuutena kulutuskäyttäytymisessä ja näkyy hitaana vähittäiskaupan volyymikehityksenä.

Kulutuksen ja tulojen muutos, %	2014	2015e	2016e	2017e
Ansiotaso	1,4	1,2	1,2	1,0
Yksityinen kulutus	0,5	1,2	1,2	1,3
Käytettävissä olevat reaalitulot	-0,5	1,7	1,5	0,9
Säästämisaste*	0,4	0,9	1,1	0,7

* Säästäminen/Käytettävissä olevat tulot
Lähteet: Tilastokeskus ja OP

Kotitalouksien velkaantuminen vakaalla tolalla

Vuoden 2015 kolmannella neljänneksellä kotitalouksilla oli velkaa 123,5% tuloistaan, mikä on eurooppalaista keskitasoa. Pohjoismaisittain verrattuna Suomen tilanne on erittäin hyvä eikä erityistä makrovakausriskiä asuntomarkkinoista johtuen suhdannenäkymä huomioidenkaan ole näköpiirissä. Myös kotitalouksien velanhoitokyky on säilynyt hyvänä.

Suomi – Investoinnit

Investoinnit laskivat edelleen

Investoinnit vähenivät neljättä vuotta peräkkäin viime vuonna. Asuinrakentaminen supistui muuta rakentamista vähemmän. Niin ikään kone- ja laiteinvestoinnit kuin tutkimus- ja kehittämispanostukset olivat laskussa. Kasvua oli ainoastaan maa- ja vesirakentamisessa.

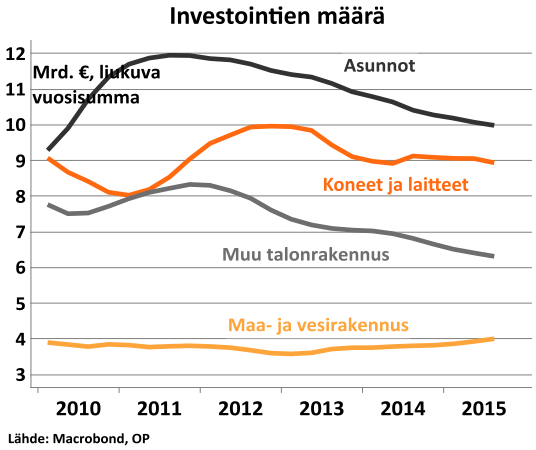

Kääntyvät kasvuun kuluvana vuonna

Pitkän laskujakson jälkeen investoinnit kasvavat 3,0 % tänä vuonna. Kyselytietojen mukaan teollisuuden ja rakentamisen investoinnit ovat piristymässä. Tuotanto-odotukset rakennusalalla ovat myönteiset. Rakennusluvat olivat hyvässä kasvussa viime vuoden loppupuolella. Luvat olivat kasvussa niin asuinrakentamisessa kuin muussa rakentamisessa. Etenkin pääkaupunkiseudulle myönnetyt rakennusluvat olivat selvässä kasvussa.

Investointien kasvu on laaja-alaista. Niin rakentaminen kuin kone- ja laiteinvestoinnit kasvavat. Useat uudet kohteet ja alhainen korkotaso tukevat asuinrakentamista. Yritysten investointien kasvu näkyy muussa rakentamisessa. Isoja kohteita ovat Äänekosken biotuotetehdas ja palvelinkeskukset. Tuotannolliset investoinnit lisäävät myös kone- ja laiteinvestointeja. Hallituksen panostukset perusväylänpitoon lisäävät maa- ja vesirakentamista ennustevuosina.

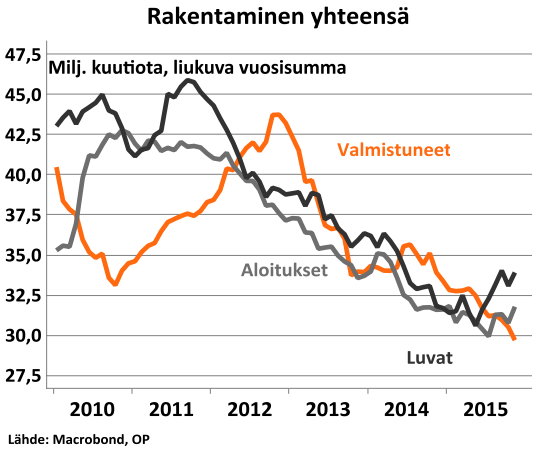

Ensi vuonna kasvu nopeutuu

Viennin koheneminen ja työllisyyden kasvu vahvistavat investointiaktiviteettia myös ensi vuonna. Kaupungistuminen pitää yllä asuinrakentamista. Monien isojen kohteiden rakentaminen jatkuu vuonna 2017. Panostukset digitalisaatioon lisäävät tutkimus- ja kehittämisinvestointeja. Investoinnit lisääntyvät 3,5 % ensi vuonna.

Investointien määrän muutos, %	2014	2015e	2016e	2017e
Rakentaminen	-5,8	-4,2	3,1	3,6
Kone- ja laite	-0,2	-2,2	2,6	3,6
Investoinnit yhteensä	-3,3	-2,8	3,0	3,5

Lähteet: Tilastokeskus ja OP

Korjausrakentamisen kasvu hidastuu hieman

Korjausavustusten loppuminen vaimentaa korjausrakentamisen kasvua tänä vuonna. Suurin osa korjausrakentamisesta painottuu asuntojen korjauksiin.

Suomi – Asuntomarkkinat

Asuntomarkkinat sinnittelevät

Asuntomarkkinoilla kaupankäynti on kohonnut jonkin verran viime vuoden tasosta. Asuntomarkkinoiden aktiviteettitaso ja maltillinen hintakehitys heijastelevat kuitenkin muun talouden vaatimatonta kehitystä.

Asuntojen hinnat vakaita, mutta vuokrat nousussa

Vanhojen kerros- ja rivitaloasuntojen hinnat laskivat hieman viime vuonna. Loppuvuotta kohden hinnat säilyivät kuitenkin melko stabiilina koko maan keskiarvoa tarkasteltaessa. Asuntojen alueellinen hintakehitys pääkaupunkiseudun, kasvukeskusten ja muun Suomen välillä on kuitenkin jatkanut kasvuaan. Alueelliset erot ylipäänsä sijaintipaikasta ja asuntojen koosta sekä kunnosta riippuen ovat kasvaneet.

Vuokrien kohoaminen oli rivakkaa viime vuonna. Vuokrien kehitys on eriytynyt yhä selvemmin inflaatiokehityksestä. Vuokrien vuosinousu on ollut 3%:n vauhdissa kun taas inflaatio on painunut negatiiviseksi. Vuokrien nousupainetta ylläpitää erityisesti kasvukeskusten niukka kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjonta.

Vanhojen osakeasuntojen hinnat

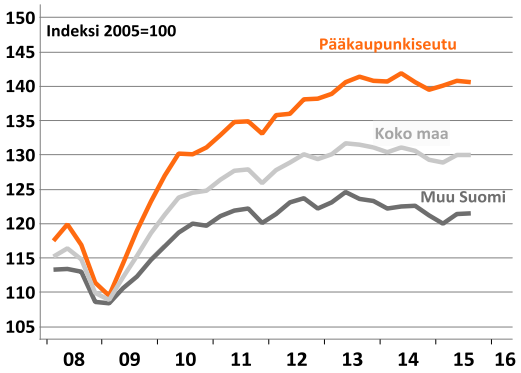

Lähde: Macrobond, OP

Asuntojen vuokrat ja kuluttajahinnat

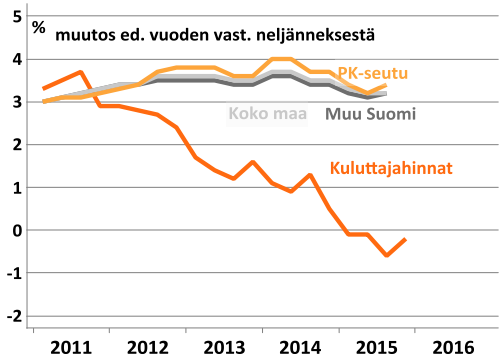

Lähde: Macrobond, OP

Velanhoitokyky säilynyt keskimäärin hyvänä

Asuntoluottokanta on Suomessa kasvanut maltillisesti. Myös asuntovelallisten velanhoitokyky on säilynyt heikosta yleisestä taloustilanteesta huolimatta hyvänä. Pankeille asuntolainoista koituneet järjestämättömät saamiset ovat pysyneet pieninä.

Asuinrakennusinvestoinnit kasvukeskuksiin

Kaupungistumiskehityksen jatkuminen ja väestön ikääntyminen merkitsevät asuinrakentamisen painopisteen muuttumista kerrostalorakentamiseen pääkaupunkiseudulle ja muihin kasvukeskuksiin. Poikkeuksellisen alhainen korkotaso ja lievästi paraneva työllisyys pitävät asuntoaloitukset kasvussa lähivuosina, vaikka talouskasvu on vaatimatonta.

Uudet nostetut asuntoluotot ja keskikorko

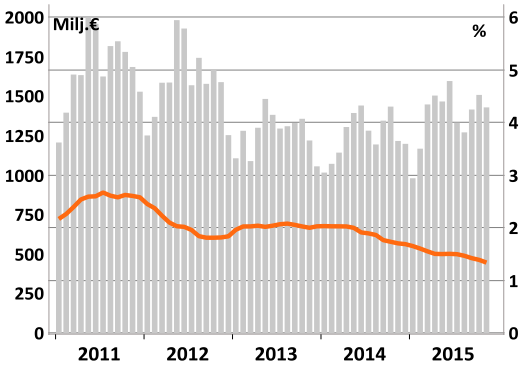

Lähde: Macrobond, OP

Suomi – Inflaatio

Inflaatio viimeksi miinuksella vuonna 1955

Inflaatio oli -0,2 % viime vuonna. Hintojen nousuvauhdin hidastuminen oli laaja-alaista. Monissa inflaatioerissä hinnat laskivat. Eniten laskua oli viestinnän, elintarvikkeiden ja liikenteen hinnoissa. Vain terveyden ja vaatetuksen hinnat nousivat viime vuonna. Raakaöljyn hinnan lasku ja muiden raaka-aineiden hintojen halpeneminen ovat pitkälti miinusmerkkisen inflaation taustalla. Lisäksi välillisen verotuksen korotukset olivat vuotta 2014 pienemmät.

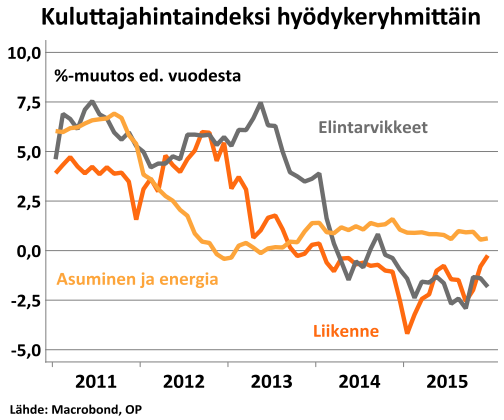

Vaimeat inflaationäkymät tälle vuodelle

Öljyn ja muiden raaka-ainehintojen lasku voimistui viime vuoden loppua kohden ja jatkui tammikuussa. Inflaationäkymät tälle vuodelle ovat hyvin vaisut. Vaimeat odotukset näkyvät myös öljyn futuurihintojen laskuna.

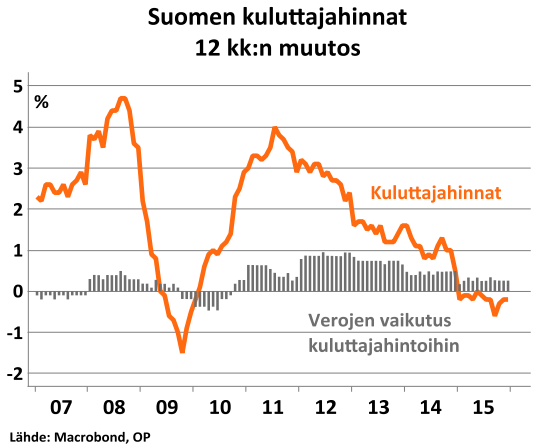

Kotimaiset tekijät eivät myöskään aiheuta hintapaineita. Matalat palkankorotukset jarruttavat palveluiden hintojen nousua. Kaupan tiukentunut kilpailu ja erilaiset kampanjat pitävät elintarvikkeiden inflaation hitaana. Matala korkoympäristö jatkuu ja korot itse asiassa laskevat hieman viime vuodesta.

Välilliset verot ja palvelumaksut nousevat sen verran paljon (0,5 prosenttiyksikköä) tänä vuonna, että ne nostavat koko inflaation plussalle. Inflaatio on 0,2 % vuonna 2016.

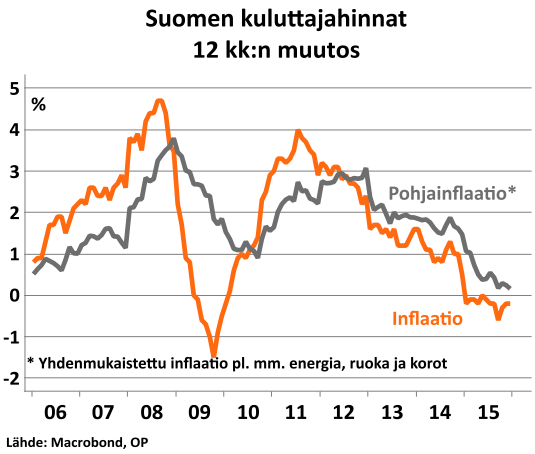

Ensi vuonna inflaatio nousee hieman

Talouskasvun vahvistuminen ja energian hintojen nousu nopeuttavat inflaatiota ensi vuonna. Inflaatio jää kuitenkin 1,0 %:iin, sillä esimerkiksi ansiotason nousu ei selvemmin nopeuta palveluiden inflaatiota.

Suomi – Työmarkkinat

Työmarkkinoiden heikkous on tasaantunut, mutta....

Työllisten määrä supistui huomattavasti viime vuoden alkupuolella, mutta syksyllä heikon työmarkkinatilanteen tasaantumista oli nähtävissä. Syyslokakuussa työllisyys kääntyi pieneen kasvuun. Myös työttömyyden kasvu hidastui. Työnantajien ennakkoilmoitukset tulevista lomautuksista vähentyivät niin ikään vuoden loppua kohden.

Vaimea talouskasvu ja työmarkkinoiden rakenteelliset ongelmat hidastavat kuitenkin työllisyyden nopeaa kohenemista ja työttömyys säilyy korkeana pitkään. Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli marraskuussa 342 100 työtöntä työnhakijaa. Tilastokeskuksen otospohjaisen työvoimatutkimuksen mukaan aktiivisia työttömiä työnhakijoita oli samaan aikaan 216 000. Työttömyysasteen trendi oli marraskuussa 9,2 %.

...pitkäaikaistyöttömien määrä on suuri

Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli 114 400 mikä oli vajaa 20 000 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti olleiden määrää oli vastaavasti 50 500, mikä oli 7900 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömyys toimiikin nyt työmarkkinoiden joustavana elementtinä palkka- ja muiden työehtojoustojen sijaan. Koska ennustejaksolla näköpiirissä on vain hidasta talouskasvua, säilyy korkea työttömyys taakkana vielä pitkään.

Työttömyys on laaja-alaista, mutta laskee hieman ensi vuonna

Työttömyys on kasvanut kaikissa maakunnissa ja ammattiryhmissä. Se koskee aiempaa selvemmin myös korkeasti koulutettuja, joiden työttömyys on kohonnut viime kuukausina jopa hieman muita nopeammin. Sen sijaan turvapaikanhakijoiden tulo viime syksyn aikana Suomeen vaikuttaa työmarkkinoihin ensi vaiheessa vain vähän.

Ennusteemme mukaan työttömyysaste on tänä vuonna 9,3 % ja ensi vuonna laskee 9,0 %:iin.

Työvoiman määrän muutos

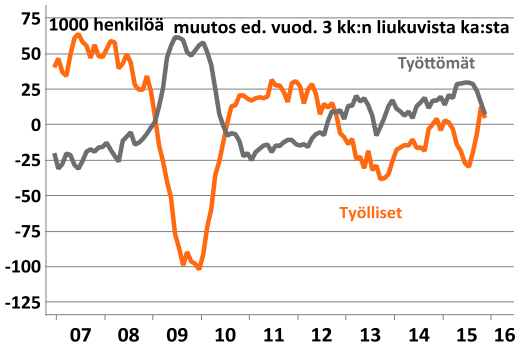

Lähde: Macrobond, OP

Työttömyysaste

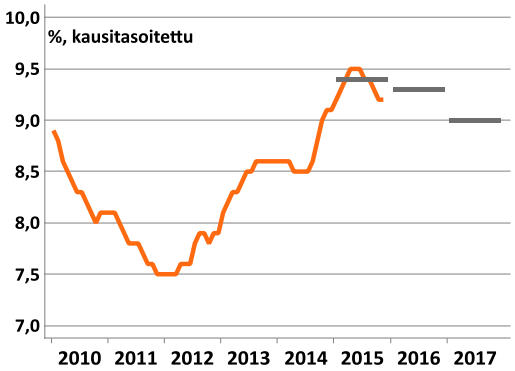

Lähde: Macrobond, OP

Työllisyys, 1 000 henkilöä	2014	2015e	2016e	2017e
Työttömyysaste, %	8,7	9,4	9,3	9,0
Työllisyysaste, % (15–64 v.)	68,3	68,5	68,8	69,2
Työikäinen väestö (15–64 v.	3491	3469	3459	3447
Työvoima	2679	2690	2691	2690
Työlliset	2447	2438	2439	2448
Työttömät	232	252	251	242

Lähteet: Tilastokeskus ja OP

Julkinen talous

Käänne parempaan vasta 2017

Valtiontalouden alijäämä supistui selvästi vuonna 2015. Kokonaisuutena julkisen talouden vaje ylitti silti kolme prosenttia suhteessa BKT:hen, koska sosiaaliturvarahastojen ylijäämä pieneni. Julkisen sektorin velka nousi ensimmäistä kertaa yli 60 %:n suhteessa kansantuotteeseen.

Suomen katsottiin täyttävän EU:n kriteerit, koska vajeen ennakoidaan laskevan alle kolmen prosentin kuluvana vuonna. Velkakriteerin ylittäminen ei yksin johda seuraamuksiin.

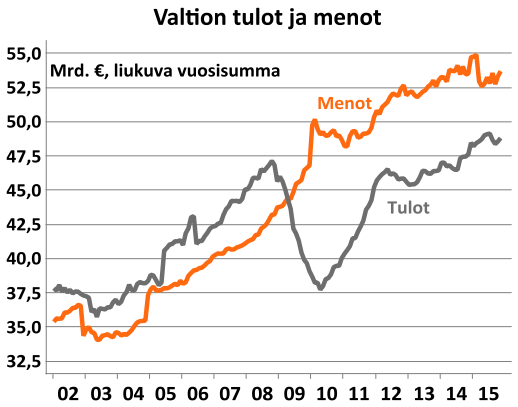

Lähde: Macrobond, OP

Tänä vuonna vanhoilla urilla

Kuluvana vuonna julkisen talouden tila ei kohene. Valtio velkaantuu jokseenkin viime vuoden vauhtia säästötoimista huolimatta. Odotamme talouskehityksen jäävän budjetissa arvioitua heikommaksi, minkä lisäksi maahanmuutto aiheuttaa lisäkustannuksia. Kohennusta tulee lähinnä sosiaaliturvarahastojen vajeeseen, kun työttömyysvakuutusmaksua korotetaan.

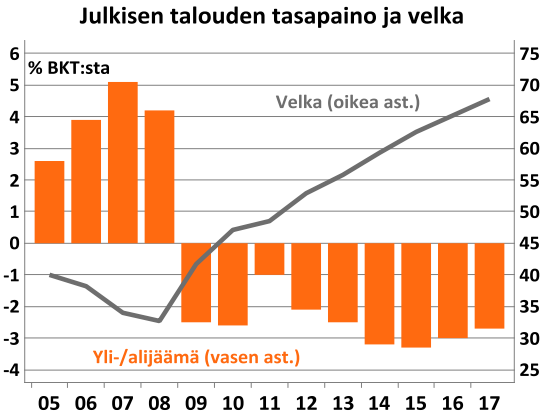

Lähde: Macrobond, OP

Talouspoliittiset ratkaisut suunnittelupöydällä

Julkisen talouden paraneminen alkaa vuonna 2017, kun Suomen talous alkaa vähitellen kohentua. Kilpailukykyä vahvistavat toimet ovat hyvin olennainen edellytys talouden elpymiselle.

Toistaiseksi on auki, tulevatko toimet olemaan hallituksen kaavailemia, vai pääsevätkö työmarkkinajärjestöt sopimukseen korvaavista toimista. Ennusteessa on lähdetty siitä, että toteutettavat toimet laskevat yksikkötyökustannuksia 5 %, minkä lisäksi palkkakehitys jatkuu maltillisena.

Lopullisilla talouspoliittisilla ratkaisuilla vaikuttavat kenties suurestikin vuoden 2017 talouskehitykseen. Toimien vaikutus on kuitenkin suurimmillaan vasta vuoden 2017 jälkeen. Tällöin myös julkisen talouden säästöt parantavat julkisen talouden tilaa. Vuonna 2017 julkisen talouden vaje painuu kuitenkin jo hieman alle kolmen prosentin suhteessa kansantuotteeseen.

Julkisen talouden tasapaino	2014	2015e	2016e	2017e
EMU-ylijäämä, % BKT:sta				
Julkinen sektori	-3,2	-3,3	-3,0	-2,7
Valtio	-3,7	-3,4	-3,2	-2,8
EMU-velka, % BKT:sta				
Julkinen sektori	59,3	62,6	65,2	67,0
Valtio	50,9	53,6	55,7	56,9

Lähteet: Tilastokeskus ja OP

OPn ekonomistit julkaisevat suhdanne-ennusteen kaksi kertaa vuodessa. Suhdanne-ennusteiden välissä julkaistaan suppeampi suhdannekatsaus, joka voidaan tarvittaessa laajentaa suhdanne-ennusteeksi.

OP

Pääekonomisti	Reijo Heiskanen	puh. 010 252 8354
Senioriekonomisti	Timo Hirvonen	puh. 010 252 8515
Ekonomisti	Maarit Lindström	puh. 010 252 1695

etunimi.sukunimi@op.fi

www.taloudessa.fi

Twitter:

@OP_Ekonomistit

@Reiskanen

@HirvonenTimo

@LindstromMaarit